

D ů v o d y:

Jako nyní §em 569 c. ř. s., doplněn § 1114 obč. zák. již dříve doslova s § 569 c. ř. s. se shodujícím §em 22 cís. nařízení ze dne 16. listopadu 1858 čís. 213 ř. z. o řízení ve sporech nájemních. Za platnosti posléz dotčeného zákonného předpisu vzešla a byla různým způsobem řešena otázka, zda předpis ten platí i tehda, pokračuje-li se v užívání nebo požívání najaté věci, ačkoli je zde právoplatná výpověď anebo právoplatný příkaz k předání nebo převzetí najatého předmětu. Jak svědčí o tom motivy k § 575 c. ř. s., měla tato sporná otázka řešena býti odstavcem třetím § 575 c. ř. s. a zodpovězena zde kladně v ten rozum, že zmíněné tam exekuční tituly pozbývají, s výhradou výroku o náhradě útrat, účinnosti, nebylo-li do lhůty čtrnáctidenní, tam blíže označené, žádáno za exekuci na vyklizení nebo převzetí. O soudním smíru, jímž za sporu o námitkách proti výpovědi nájemce se zavázal, že najatou věc do ujednané lhůty vyklidí a odevzdá, § 575 odst. 3 c. ř. s. se ovšem nezmiňuje. Nicméně dlužno tento případ dle vykládacího pravidla § 7 obč. zák. rozhodnouti tímž způsobem, jakým podobné případy výslovně a určitě rozhodnuty v § 575 odst. 3 c. ř. s. Porovná-li se totiž předpisy § 1114 obč. zák. a §§ 569 a 575 c. ř. s., lze seznati tyto zásady: Nájemní smlouvy, jež uhasnou uplynutím doby, aniž by k vůli rozvázání smlouvy nebo zamezení jejího, jinak mlčky nastávajícího obnovení bylo třeba výpovědi, považují se mlčky za obnovené, užívá-li nebo požívá-li nájemce najaté věci dále a pronajímatel zachová se k tomu nečinně. Pronajímatelova vůle čelící k odvrácení onoho účinku musí projevit se v určité lhůtě a určitým způsobem, totiž buďsi žalobou o vrácení najaté věci nebo, stanoven-li konec nájemní doby právoplatnou výpovědí nebo právoplatným příkazem k odevzdání, návrhem na povolení exekuce na základě těchto exekučních titulů. Týž právní poměr jako při právoplatné výpovědi nastává a dlužno pro tuto totožnost právního poměru jako při právoplatné výpovědi postupovati i v případě, kde konec doby nájemní určen byl rovněž vykonatelným soudním smírem.

Čís. 255.

Na základě výkazu, že u vojenského trestního soudu zahájeno jest proti vojenské osobě trestní řízení pro zpronevěru v úřadě, lze dle dvor. dekretu ze dne 18. září 1786 čís. 577 sb. z. s. (čl. III, uvoz. zák. k ex. ř.) povolití prozatímní opatření k zajištění zpronevěřené hodnoty.

(Rozh. ze dne 19. srpna 1919, R I 314/19.)

K návrhu finanční prokuratury v zastoupení vojenského eráru povolil okresní soud v Nových Benátkách proti odpůrci, oficiálu vojenského zásobovacího sboru, k zajištění pohledávky na náhradu škody ze zpronevěry v úřadě, prozatímní opatření soudní obstavkou odpůrcových bankovních vkladů a depot, odůvodniv své usnesení takto: Ohrožená strana osvědčila po rozumu § 389 ex. ř. a dvor. dekretu ze dne 18. září 1786

čís. 577 lit. c) sb. z. s. tvrzený jí nárok tím, že vykazala přípisy zeměbraneckého divisiního soudu v Praze ze dne 25. listopadu 1918 a ze dne 19. prosince 1918 zavedení trestního vyšetřování proti dlužníku, jenž jest v podezření, že peněžité vklady, které prozatímním opatřením mají býti stíženy a které buď on sám nebo jeho manželka u peněžních ústavů uložili, pokud se týče různé erární věci, ve více vagonech uložené, vojenskému eráru zpronevěřil. By ohrožená strana po rozumu § 389 ex. ř. ještě jednotlivě podle pravdy vykládala skutečnosti, které návrh odůvodňují, a osvědčovala nebezpečnost, v § 379 II. ex. ř. uvedené, není dle návrhu soudu třeba a to vzhledem k obsahu citovaného dvorního dekretu, který článkem III. uvoz. zák. k ex. ř. v platnosti byl ponechán a má za účel, poskytnutím úlevy co do formálností, exekucním řádem pravidelně a zásadně požadovaných, eráru zajišťování jeho pohledávek usnadnit a urychlit, a uvádí dvorský dekret výslovně, že k vymožení soudní obstávky stačí průkaz zavedeného vyšetřování. Re k u r s n í s o u d návrh finanční prokuratury zamítl a to z těchto důvodů: Předpis dvor. dekretu ze dne 18. září 1786 čís. 577 lit. c) sb. z. s. nebyl čl. III. uvoz. zák. k ex. ř. zachován v platnosti v plném původním rozsahu, nýbrž pouze co do nároků eráru, v článku tom v odstavci prvním uvedených, totiž daní a jiných dávek k účelům veřejným, pak jiných povinností, které daním co do dobývání na roveň jsou postaveny, jakož i pohledávek pokladny státní, o nichž rozhodovati a jež likvidovati přikázáno jest úřadům správním; dále zachovány v platnosti předpisy o zajišťování trestů důchodkových, o zajišťování pohledávek ze smluv pachtovních, které se týkají důchodků veřejných a o dobývání pohledávek takových. O žádnou z uvedených pohledávek a nároků zde nejde. Proto dlužno návrh posuzovati dle všeobecných předpisů exekucního řádu o prozatímních opatřeních. Dle § 379 a 389 ex. ř. má strana ohrožená v návrhu mimo jiné přesně označiti nárok jí tvrzený, a podle pravdy jednotlivě vyložiti skutečnosti, které návrh odůvodňují a je po případě osvědčiti. Těchto náležitostí návrh postrádá, ježto není ani nárok blíže označen, ani pak jediná okolnost uvedena, z které by se na ohrožení nároku souditi dalo.

N e j v y š š í s o u d obnovil povolující usnesení první stolice.

D ů v o d y:

Žadatelka uvedla v návrhu, o jaký nárok jde, vykazujíc přípisy zeměbraneckého divisiního soudu v Praze ze dne 25. listopadu 1918 a ze dne 19. prosince 1918, že vojenská správa proti odpůrci jako bývalému oficiálu zásobovacího sboru čítá si pohledávku náhradní ze zpronevěry jím jako správcem vojenského porážkového skladiště v úřadě spáchané, a že jest tu podezření, že právě vklady peněžité, které navrženým prozatímním opatřením stíženy býti mají, pocházejí z této zpronevěry v úřadě. Správně tudíž první soud, poukávav na zmíněné přípisy zeměbraneckého divisiního soudu v Praze uznal tvrzený nárok navrhovatelky za dostatečně určený a i osvědčený, zvláště když i z přípisu divisiního soudu ze dne 1. dubna 1919 zcela zřejmě plyne, že proti odpůrci vede se tam trestní řízení pro zločin dle § 472 lit. a) voj. tr. z., tedy pro zločin zprone-

věry v úřadě, takže výšku vojenské správě odpůrcem způsobené škody jen tato v cestě administrativní určití může. Pro nárok, o němž rozhodovati a jež likvidovati přikázáno jest úřadům správním, byly dle čl. III. uvoz. zák. k ex. ř. dosavadní předpisy o zajištění ponechány v platnosti, zvláště když jde o nárok eráru, pro jaký vojenské úřady dle zákona ze dne 6. června 1887 čís. 72 ř. z. povolány jsou, vydati proti dlužníku nález na náhradu škody (čl. XXVII. čís. 5 uvoz. zák. k ex. ř.). Vždyť článkem III. uvoz. zák. k ex. ř. měly býti vyloučeny jedině čistě soukromoprávní pohledávky eráru, pro které ovšem výhoda, dvorním dekretem ze dne 18. září 1786 čís. 577 sb. z. s. stanovená platiti nemůže. Jelikož pro navrhovatelkou uvedený náhradní nárok jest vedle § 7 zákona ze dne 6. června 1887 čís. 72 ř. z. přípustna zjišťovací exekuce i na základě nálezu vojenského soudu, dosud právní moci nenabyvšího, a kde o takový nárok se jedná, lze vedle ustanovení dvor. dekretu z 18. září 1786 čís. 577 lit. c) sb. z. s. na zajištění jeho povolití i prozatímní opatření již i na základě pouhého výkazu o zahájeném vyhledávání (lediglich durch Dartuung hangender Inquisitionen), není tu potřeby vykazovati předpoklady, jaké pro povolení prozatímního opatření § 379 ex. ř. ustanovuje, jen když vykázáno jest, že koná se trestní řízení proti dlužníku, v kterém tvrzený náhradní nárok eráru má býti zjištěn.

Čís. 256.

S hlediska § 39 čís. 1 ex. ř. záleží jen na tom, zda exekuční titul byl úřadem, k tomu povolaným, v zákonnité formě a právoplatným způsobem zrušen, účinnosti zbaven nebo za neplatný prohlášen. Naproti tomu jest lhostejno, zda oním úřadem byl právě soud a zda formou rozhodnutí byl právě rozsudek.

(Rozh. ze dne 19. srpna 1919, R I 321/19.)

V exekuční záležitosti okresní nemocenské pokladny proti staviteli A-ovi zamítl exekuční soud dlužníkův návrh, by exekuce byla dle § 39 č. 1 ex. ř. zrušena, zaujáv toto stanovisko: Vedle § 39/1 ex. ř. může exekuce zrušena býti toliko tenkrát, když exekuční titul byl »rozsudkem« za neplatný uznán, zrušen aneb jinak za neúčinný prohlášen. V daném případě však exekuční titul nebyl »rozsudkem« za neplatný uznán, zrušen nebo jinak za neúčinný prohlášen, nýbrž byla toliko doložka, »že výkaz o nedoplatech vzrostl v právní moc a jest vykonatelným« okresním hejtmánstvím zrušena a nové řízení a rozhodnutí nařízeno. Rekursní soud návrhu vyhověl. Důvody: Dle § 39 č. 1 ex. ř. jest exekuci k návrhu zrušiti a exekuční úkony dosud vykonané zavrhnouti v tom případě, byl-li exekuční titul, který jest jejím základem, právoplatným rozsudkem uznán za neplatný, zrušen, nebo jinak za bezúčinný prohlášen. Zákon sice v § 39 č. 1 ex. ř. mluví jen o zrušení pokud se týče prohlášení bezúčinným exekučního titulu »rozsudkem«, ale dle právního náhledu soudu rekursního výrazu toho bylo použito v zákoně jen vzhledem na pravidelné případy demonstrativně, a vyrozumívá se jím